

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 24 stycznia 2013 r.

DOLiS/DEC-71/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.), art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 1, art. 22 w związku z art. 33 i art. 34 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana R. Z. (adres do korespondencji: [...]), na niewypełnienie wobec niego przez Komendanta Głównego Policji z siedzibą w Warszawie przy ul. Puławskiej 148/150 obowiązku informacyjnego określonego w art. 32 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), odnośnie przetwarzania jego danych osobowych w K.,

nakazuję Komendantowi Głównemu Policji z siedzibą w Warszawie przy ul. Puławskiej 148/150 usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych Pana R. Z. (adres do korespondencji: [...]) poprzez spełnienie wobec Pana R. Z. obowiązku informacyjnego w zakresie wskazanym w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana R. Z. (adres do korespondencji: [...]), zwanego dalej także Skarżącym, na niewypełnienie wobec niego przez Komendanta Głównego Policji z siedzibą w Warszawie przy ul. Puławskiej 148/150 obowiązku informacyjnego określonego w art. 32 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą, odnośnie przetwarzania jego danych osobowych w K., zwanym dalej także K. Skarżący podniósł, iż pismem z dnia [...] sierpnia 2012 r. zwrócił się do Komendanta Głównego Policji o udzielenie informacji odnośnie przetwarzania jego

danych osobowych w K., na które pismem z dnia [...] sierpnia 2012 r. udzielono mu odpowiedzi, która cyt.: „nie zawierała wnioskowanych informacji, lecz zbiór zbędnych wywodów pseudo-prawnych”. W związku z powyższym Skarżący, działając na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, wystosował wobec organu ochrony danych osobowych wnioski o cyt.: „nakazanie przywrócenia stanu zgodnego z prawem, poprzez zobowiązanie Komendanta Głównego Policji (...) do wykonania obowiązku informacyjnego, nałożonego art. 32 ustawy o ochronie danych osobowych, mianowicie udzielenie skarżącemu informacji dotyczącej przetwarzania jego danych osobowych w K., wnioskowanej pismem z dnia [...] sierpnia 2012 r.”.

W toku postępowania administracyjnego przeprowadzonego w niniejszej sprawie, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujące okoliczności faktyczne.

1. Skarżący pismem z dnia [...] sierpnia 2012 r. wystosował do Komendanta Głównego Policji wnioski o wypełnienie wobec niego obowiązku informacyjnego określonego w art. 32 ustawy o ochronie danych osobowych odnośnie przetwarzania jego danych osobowych w K. poprzez wskazanie, cyt.: „1. administratora w/w danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy; 2. jaka jest treść dotyczących mnie [Skarżącego] danych osobowych; 3. celu, zakresu i sposobu przetwarzania w/w danych; 4. od kiedy przetwarzane są w/w dane; 5. źródła, z którego pochodzą w/w dane; 6. sposobu udostępniania w/w danych; 7. odbiorców, którym w/w dane udostępniono” (kopia przedmiotowego pisma znajduje się w aktach sprawy).
2. Pismem z dnia [...] sierpnia 2010 r. Dyrektor Biura Wydziału Kryminalnego Komendy Głównej Policji odmówił Skarżącemu wypełnienia wobec niego obowiązku informacyjnego. Uzasadniając powyższe stanowisko wskazano Skarżącemu, iż wynika ono z treści art. 20 ust. 2a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2007 r., Nr 43, poz. 277 ze zm.), który stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 32 i 33 ustawy o ochronie danych osobowych. Ponadto poinformowano Skarżącego o podstawach prawnych przetwarzania danych osobowych w K. (kopia przedmiotowego pisma znajduje się w aktach sprawy).
3. W wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych Komendant Główny Policji wskazał, iż cyt.: „w dniu [...] sierpnia 2012 r. działający z upoważnienia administratora K. Komendanta Głównego Policji Dyrektor Biura Wywiadu Kryminalnego KGP mł. insp. M. Ś. udzielił wnioskodawcy wyczerpującej odpowiedzi, wskazując podstawy prawne do odmowy uzyskania przez wnioskodawcę żądanych informacji. Podstawą prawną do odmowy udzielenia przedmiotowej informacji jest zapis art. 20 ust. 2a in fine ustawy o Policji, który to przepis jest normą specjalną (*lex specialis*) w stosunku do art. 32 ustawy o ochronie danych osobowych. Mając na względzie treść powyższych przepisów jak również art. 20a ust. 1 ustawy o Policji, nakładającego na Policję obowiązek zapewnienia ochrony form i metod realizacji zadań oraz informacji, udzielanie wnioskowanych informacji mogłoby naruszyć ten obowiązek”.

Po zapoznaniu się z całością materiału zgromadzonego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ochrona danych osobowych zagwarantowana jest co do zasady w art. 51 Konstytucji RP, jednakże zakres konstytucyjnego unormowania nie rozciąga się na wszelkie przejawy przetwarzania danych osobowych. Stosownie bowiem do ust. 1 i ust. 3 powołanego przepisu Konstytucji RP, nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby (ust. 1) i każdy ma prawo dostępu do dotyczących go urzędowych dokumentów i zbiorów danych; ograniczenie tego prawa może określić ustawa (ust. 3), jednakże zasady i tryb gromadzenia oraz udostępniania informacji określa ustawa (ust. 5). Aktem wskazanym w art. 51 ust. 5 Konstytucji RP jest ustawa o ochronie danych osobowych, natomiast stosownie do zasad ochrony danych osobowych, wynikających z przepisów ustawy, na administratorze danych osobowych spoczywa szereg obowiązków, w szczególności dotyczących informowania osób, których dane dotyczą o procesie ich przetwarzania.

W myśl art. 25 ust. 1 ustawy, w przypadku zbierania danych osobowych nie od osoby, której one dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę, bezpośrednio po utrwaleniu zebranych danych, o: adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – o miejscu swojego zamieszkania oraz imieniu i nazwisku (pkt 1), celu i zakresie zbierania danych, a w szczególności o odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych (pkt 2), źródle danych (pkt 3), prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania (pkt 4), uprawnieniach wynikających z art. 32 ust. 1 pkt 7 i 8 (pkt 5). Istotne dla rozstrzygnięcia w tej sprawie jest wskazanie, iż od ww. obowiązku informacyjnego przewidziane są wyjątki, które ustanowione zostały w ust. 2 powołanego przepisu ustawy, a w szczególności, zgodnie z art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli przepis innej ustawy przewiduje lub dopuszcza zbieranie danych osobowych bez wiedzy osoby, której dane dotyczą.

Jednocześnie, zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy, każdy ma prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych, natomiast przepisy art. 32 ustawy, gwarantują osobom, których dane dotyczą prawo do kontroli przetwarzanych danych osobowych, które ich dotyczą, zawartych w zbiorach danych osobowych oraz precyzuje, w jaki sposób w szczególności prawo kontrolne może być realizowane.

Zgodnie natomiast z art. 34 ustawy, administrator danych osobowych odmawia osobie, której dane dotyczą, udzielenia informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a, jeżeli spowodowałyby to: ujawnienie wiadomości zawierających informacje niejawne (pkt 1), zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa, życia i zdrowia ludzi lub bezpieczeństwa i porządku publicznego (pkt 2), zagrożenie dla podstawowego interesu gospodarczego lub finansowego państwa (pkt 3) lub istotne naruszenie dóbr osobistych osób, których dane dotyczą, lub innych osób (pkt 4). Jednocześnie stwierdzić należy, iż w związku z brzmieniem przepisu art. 34 ustawy osoby, których dane dotyczą – ze względu na wyżej wskazany szczególny charakter analizowanego przepisu – powinny liczyć się z tym, iż administrator posiada prawo odmowy spełnienia wobec nich obowiązku informacyjnego, o ile obowiązany jest chronić inne ważne interesy. Ponadto brak jest wątpliwości, iż odmowa spełnienia wobec osoby, której dane dotyczą ww. obowiązku, powinna mieć charakter wyjątkowy.

Stwierdzając powyższe wskazać równocześnie należy, iż w myśl art. 33 ustawy, na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie jej danych osobowych, informacji, o których

mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a. Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy, na wniosek osoby, której dane dotyczą, informacji, o których mowa w ust. 1, udziela się na piśmie.

Odnosząc się zaś do kwestii przetwarzania przez Komendanta Głównego Policji danych osobowych w K. wskazać należy, że przepisami prawa, które regulują przetwarzanie danych osobowych przez Policję w tym zbiorze są przepisy ustawy o Policji.

W dziedzinie przetwarzania różnego rodzaju informacji, w tym danych osobowych, szczególna jest funkcja Policji, bowiem zbiera ona takie informacje, które podlegają szczególnemu reżimowi i ochronie. Znajduje to wyraz w art. 20 ust. 1 i ust. 2a ustawy o Policji, na podstawie którego Policja, z zachowaniem ograniczeń wynikających z art. 19, może uzyskiwać informacje, w tym także niejawnie, gromadzić je, sprawdzać oraz przetwarzać (ust. 1). Policja może pobierać, uzyskiwać, gromadzić, przetwarzać i wykorzystywać w celu realizacji zadań ustawowych informacje, w tym dane osobowe, o osobach podejrzanych o popełnienie przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego, nieletnich dopuszczających się czynów zabronionych przez ustawę jako przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, osobach o nieustalonej tożsamości lub usiłujących ukryć swą tożsamość oraz o osobach poszukiwanych, także bez ich wiedzy i zgody (ust. 2a). Stosownie do ust. 2b analizowanego przepisu przedmiotowe informacje mogą obejmować: dane osobowe, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, z tym że dane dotyczące kodu genetycznego wyłącznie o niekodujących regionach genomu (pkt 1), odciski linii papilarnych (pkt 2), zdjęcia, szkice i opisy wizerunku (pkt 3), cechy i znaki szczególne, pseudonimy (pkt 4), informacje o miejscu zamieszkania lub pobytu (pkt 5a), wykształceniu, zawodzie, miejscu i stanowisku pracy oraz sytuacji materialnej i stanie majątku (pkt 5b), dokumentach i przedmiotach, którymi się posługują (pkt 5c), sposobie działania sprawcy, jego środowisku i kontaktach (pkt 5d), sposobie zachowania się sprawców wobec osób pokrzywdzonych (pkt 5e). Ponadto stosownie do treści art. 20 ust. 17 ustawy o Policji dane osobowe zebrane w celu wykrycia przestępstwa przechowuje się przez okres niezbędny do realizacji ustawowych zadań Policji. Organy Policji dokonują weryfikacji tych danych po zakończeniu sprawy, w ramach której dane te zostały wprowadzone do zbioru, a ponadto nie rzadziej niż co 10 lat od dnia uzyskania lub pobrania informacji, usuwając zbędne dane.

Przekładając wskazane powyżej przepisy na grunt niniejszej sprawy oraz ustosunkowując się do wniosku Skarżącego o nakazanie Komendantowi Głównemu Policji wypełnienia wobec niego obowiązku informacyjnego w zakresie udzielenia informacji odnośnie przetwarzania jego danych w K., podkreślić należy, iż podstawę prawną umożliwiającą wystąpienie mu z przedmiotowym wnioskiem stanowi art. 33 ust. 1 ustawy. Stosownie do jego brzmienia na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych osobowych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie do jej danych osobowych, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a.

Przepis ten spełnia podstawową rolę jeśli chodzi o ochronę interesów osób, których dane osobowe są zbierane i stanowi emanację art. 51 ust. 3 Konstytucji RP. Jak podkreśla się w doktrynie, cyt.: „ustanawia on na rzecz tych osób szeroko ujęte prawo do informacji (określane też jako prawo dostępu do zbiorów danych), pozwalające im kontrolować przetwarzanie danych zgromadzonych

w zbiorach; towarzyszy temu prawo do weryfikowania poprawności danych oraz sprzeciwienia się przetwarzaniu danych w określonych przypadkach. Prawu temu odpowiada – po drugiej stronie, a więc po stronie administratorów i dysponentów zbiorów danych – symetryczny obowiązek” (Barta J., Fajgielski P., Markiewicz R., Ochrona danych osobowych. Komentarz, LEX 2011, wyd. V). Prawo dostępu do danych przewiduje również art. 12 dyrektywy 95/46/WE będący odpowiednikiem art. 32 ust. 1 ustawy.

Z uwagi na charakter niniejszej sprawy, wskazać nadto należy, iż zgodnie z art. 34 ustawy, który *de facto* ogranicza – w opisanych w nim przypadkach – przewidziane w art. 32 i 33 ustawy uprawnienia osób, których dane dotyczą, administrator danych osobowych odmawia zaspokojenia żądań osoby zainteresowanej w większości przypadków ze względu na przeważający interes publiczny (np. walka z przestępczością, dbałość o ważne interesy gospodarcze państwa itp.). Stwierdzić zatem należy, iż w związku z brzmieniem przepisu art. 34 ustawy osoby, których dane dotyczą – ze względu na szczególnie charakter analizowanego przepisu – powinny liczyć się z tym, iż administrator posiada prawo odmowy wypełnienia wobec nich obowiązku informacyjnego, o ile obowiązany jest chronić inne ważne interesy.

Podkreślić przy tym należy, iż brak jest wątpliwości, że odmowa udostępnienia osobie informacji o przetwarzaniu jej danych osobowych, powinna mieć charakter wyjątkowy. W niniejszej sprawie Komendant Główny Policji jako administrator danych, zarówno w wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem jak i w odpowiedzi na wniosek Skarżącego, nie wskazał żadnych konkretnych powodów przemawiających za nieudostępnianiem Skarżącemu żądanych przez niego informacji, wobec czego brak jest podstaw, określonych w art. 34 ustawy, do pozbawienia Skarżącego prawa do ich pozyskania.

Podkreślić również należy, iż dane przetwarzane w K. nie są chronione żadną tajemnicą ustanowioną w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228 ze zm.). Wątpliwym wydaje się również, aby odmowa wypełnienia wobec Skarżącego obowiązku określonego w art. 33 ustawy mogłaby choćby pośrednio ujawnić metody operacyjne Policji, źródła informacji o przestępcach czy też powiązania środowisk przestępczych.

Nadto podkreślić należy, iż jak wskazano powyżej funkcją art. 33 ustawy jest to, aby na podstawie uzyskanych informacji zainteresowany miał możliwość właściwego oceny sytuacji i podjęcia decyzji co do ujawnienia i udostępnienia danych, a także aby mógł wykonywać prawa przyznane mu w art. 32 ustawy. Oczywistym jest zatem, iż pozbawienie Skarżącego informacji jakie i czy w ogóle jego dane przetwarzane są w K., uniemożliwia mu również skorzystanie z pozostałych uprawnień przewidzianych w art. 32 ustawy, w tym możliwości żądania usunięcia jego danych z tego zbioru. Ponadto wobec braku regulacji, które wprost określałyby termin przetwarzania w K. pozyskanych przez Policję danych i ogólnego wskazania w treści art. 20 ust. 17 ustawy o Policji, iż przechowuje się je przez okres niezbędny do realizacji ustawowych zadań Policji, skorzystanie przez osobę, której dane przetwarzane są w tym zbiorze z uprawnienia przyznanego jej w art. 33 ust. 1 ustawy, pozwala Policji na weryfikację tych danych pod kątem niezbędności dalszego ich przetwarzania w K. i ewentualne usunięcie danych zbędnych, tym bardziej, że zgodnie z dyspozycją powołanego wyżej przepisu ustawy o Policji dokonuje się jej nie rzadziej niż co 10 lat od dnia uzyskania lub pobrania informacji.

Na marginesie wskazać również należy, iż § 15 pkt 7 obowiązującego w dniu złożenia przez Skarżącego wniosku o wypełnienia wobec niego obowiązku informacyjnego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 września 2007 roku w sprawie przetwarzania przez Policję informacji o osobach (Dz. U. Nr 170, poz. 1203) przewiduje możliwość składania wniosków w związku z realizacją praw określonych w art. 32 ust. 1 pkt 6-8 ustawy o ochronie danych osobowych. Powyższa okoliczność, w ocenie organu do spraw ochrony danych osobowych, dodatkowo wskazuje na to, iż przyjęcie, że niedopuszczalne jest udzielenie osobie, której dane dotyczą informacji na temat jej danych osobowych przetwarzanych w K. prowadziłyby do sytuacji, w której osoba ta mogłaby domagać się usunięcia jej danych z K., natomiast pozbawiona byłaby możliwości dowiedzenia się czy są one rzeczywiście w tym zbiorze przetwarzane, co jest sprzeczne z *ratio legis* przepisów o ochronie danych osobowych.

Ponadto wskazać należy, iż w ocenie organu do spraw ochrony danych osobowych art. 20 ust. 2a ustawy o Policji nie stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 33 ustawy. Co prawda przedmiotowy przepis ustawy o Policji uprawnia tą formację do przetwarzania danych osobowych m.in. osób podejrzanych o popełnienie przestępstw bez ich zgody i wiedzy, ale w ocenie Generalnego Inspektora może zwalniać Komendanta Głównego Policji jedynie z obowiązku określonego w art. 25 ust. 1 ustawy, tj. wypełnienia wobec osób, których dane dotyczą obowiązku informacyjnego w momencie pozyskania ich danych, co wynika wprost z brzmienia ust. 2 pkt 1 tej normy prawnej, stanowiącego, że ust. 1 nie stosuje się, jeżeli przepis innej ustawy przewiduje lub dopuszcza zbieranie danych osobowych bez wiedzy osoby, której dane dotyczą. Podkreślić przy tym należy, iż powyższa norma prawna dotyczy jednak obowiązku informacyjnego o odmiennym charakterze aniżeli obowiązek z art. 33 ustawy, bowiem odnosi się do samego momentu zbierania danych nie od osoby zainteresowanej, bez jej bezpośredniego udziału i ma na uwadze tę okoliczność, że w wielu przypadkach, o ile nie w większości, przetwarzanie danych odbywa się bez wiedzy i udziału osób, których dane te dotyczą. W związku z powyższym zgodzić należy się, że art. 20 ust. 2a ustawy o Policji stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 25 ust. 1 ustawy, ale nie sposób uznać, że sytuacja taka zachodzi również w stosunku do art. 33 ustawy. Jak wskazano powyżej, takie stanowisko nie wynika z brzmienia tej normy prawnej, a zwolnienie administratora danych z obowiązku w niej określonego może nastąpić jedynie w przypadku wystąpienia przesłanki z art. 34 ustawy, co w niniejszej sprawie w ocenie organu do spraw ochrony danych osobowych nie miało miejsca.

W związku z powyższym, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych odmowa wypełnienia przez Komendanta Głównego Policji wobec Skarżącego obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 ustawy mogłaby stanowić ograniczenie konstytucyjnie zagwarantowanych mu praw, w szczególności art. 51 ust. 3 Konstytucji RP, przewidującego, iż każdy ma prawo dostępu do dotyczących go urzędowych dokumentów i zbiorów danych, a ograniczenie tego prawa może określić ustawa. Z tych też względów należy przychylić się do stanowiska Skarżącego i zarzucić Komendantowi Głównemu Policji brak podstaw do odmowy wypełnienia wobec niego obowiązku informacyjnego określonego w art. 33 ust. 1 ustawy odnośnie przetwarzania jego danych osobowych w K.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) i art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.